

Kraméryusovy

Cis. král. Vlastenské Noviny.

Roku 1792.

Dro. 43.

V Sobotu

dne 27 Řigna.

Čtvrtý roční běh.

S nejvyšším císařským královským Povolením.

Válečné zprávy.

Zblavného bytu jeho krá-
lovské Vyvýšenosti Wy-
wody Alberta w Anapesu,
na den 5 řigna dává se tato zpráva:
Dne 25 září byl vyslán přes řeku Lysu
první Laytnant Gryne od Londonských
dobrovolníků s zástupem Wirtember-
ských wogatů, aby nepřátelé z Dom-
Rúže zahnal. Francouzové, genž zde
na stráži stáli, byli syce w tu chvíli ro-
zeznáni; wšak w to okamžení we wšech
okolních wescných k šturmu zwonili, a
tak ze wšech stran ozbrojený lid se zbí-
hal. Laytnant Feller od Wirtember-
ských časné nazpátek se retowal, první
Laytnant Gryne ale, genž se přišel da-
leko pokusyl, newěděl před nepřátelským

lidem jiné pomocy, než s swými bogo-
wnsky na lodi wstoupiti, a tak žiwota
zachrániti. Wšak škrze welikan řízi
rakowého počtu lidu lodi se potopila, a
geden díl lidu hned w řece wtonul, a
ostatní wybředše na břeh, od nepřátel
zagati byli. Mimo to wšak nepřátelé,
poněwadž se jim naši statečně bránili,
předce asy 150 pobitých mužů měli.

Dne 26 září nepřátelé z Bonde a
z okolních míst shlukše se dohromady,
tak že gich asy 15 tisíců býti mohlo,
na místo sw. Amanda na třech stranách
autok obíhali. Mězy tím našim zde
požiwšiwagickým bogownským přišla na
pomoc Benderská dywizy s fusem od
Múlde, a protož naši za celých 5 hodin

Franc

Francouzům se velmi statečně bránili. Když však nepřátelé náš kus zkazyli, a dělostřelce, nádeníky a koně od kusu dilem postřelili, a dilem poranili, a k tomu že nássi již wsecken prach wy-
střelili, posléz widělo se nássim býti neylépe, aby do ležení k Múlde odráhli. Při tomto přiběhu, poněwadž se nássi velmi srdnatě bránili, z nepřátel ney-
méně 100 pobitých mužů se počítalo, a na 30ti wozých samé poraněné odwezli. Na nássi straně také 26 zbitych a po-
raněných bylo. Učimo to zkažené dělo
retowali. — Když nepřátelé několič
domů těch měšťanů, genž s Brálem
držegj, wydrancowali a vybrali, zase
táhli k Walensyeně, a nássi toto místo
zase lidem osadili.

První Laytnant Jäger od Koburského regimentu, když dne 30. září gel patrollau v čety Sambry, od francouzského myslivce byl postřelen.

Francouzský Generál Burnonville
v týchž dnech obležené pevnosti Kyssu a
zástupem ozbrojeného ľudu na pomoc
ráhl.

Téhož dne 30 září od rána až do večera gať nássi do pevnosti tak francouzové z pevnosti velmi násylně střelili a v městě vyssel oheň, kterýž se wellice rozmohl.

Obřst Bhaym s pěti žástupy wog-
ska wytráhl proti ozbrojeným sedlákům
a poručil, aby náš lid gednau hodinau
na ně dorazyl, a řdyž se rozednilo, sám
na ně hlavní autoř učinil. We wssed
wesnicých byl průchod zatarasován a
dobře lidem osazen, wssudy na zwony
k střemu znamení dávali, a na wssed
stranách po nassich střeleli. Wssak ale

kdýž nassemu lidu střileti poručeno bylo, wssicni sedlácy se rozutekli, a 50 na místě ležeti zůstalo. W některých wesnicích ze stawení po nassích střileli, y též z fary w šalempíně; protož tato wssicka stawení nassí wypálili. Sám farář, genž sedláky do boge wedl, mezzy pobitymi se počítá.

Téhož dne 30 září v noci nášši znova do pevnosti Ryslu střileti počali, a to s takovým násylím, že w malé chvíli od brány sw. Maurycya až k braně tak řečené Malad 300 domů popelem lehlo. V také z pevnosti francouzové náramně střileli, tak že nášši z rány, coby kus donesl, vstaupiti musyli. Dva naše mozdjře se rozpukli, a v dwau wlať byl porauchen; protož na patryi místo 4 mozdjřů kus na 24 tilibernj fauli zawezti musyli. Téhož dne šestě mozdjř na 30 tilibernj fauli byl zkážen, a kus na 12 tilibernj fauli se rozpukl.

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. R. VIEZDOSLAVA

Dne 4 října w noci francouzové
z Kyslu zase welmi náramně zmoždili
střileli. Dne 5 na wětšim díle pumy
házeli, a w noci 7 mužů našich pora-
nili. Třikráte w městě sňal se oheň,
kterýž wšak francouzové záhy vhasyli.
Půl weže v chrámu sv. Štěpána na-
gednau spadlo. — Od 29 zář. až do
4 října pobito gest našich 30, a 90
mužů poraněno.

Ostatně w této dworské zprávě
gestě se klade, že Francouzové na Rysu
střže své násylné střelení našim čtyřmi
Rusy na 24tilibernj faule, 3 Rusy na
12tilibernj faule, a moždij na 30tili-
bernj fauli zkazyli.

Sge

Sgednocené armády, kteréz k Pa-
řízi táhly, až do 30 září stály na svém
místě; poněwadž wssak na nepřátely w
gich pohodlném místě autoku učiniti
nemohly, gakož také že se w této dale-
ko ssiroko pohubené fragině potrawy
nedostávalo, a ssízi od Werdýnu a
Stenayho tak daleko přivážeti možné
nebylo, protož polnj ležení sgednocené
armády wyzdwichly, a od těch míst, to-
tiž Pruská armáda od Sansu, a polnj-
ho Zbrognošty Bterse armáda od Walmt
nazpátek se hnuly.

Dne 7 října přitáhla armáda do
Dumu, kdež na delší poručení očeká-
wala. Při tomto tažení nic se nepřá-
telského nezběhlo.

Od řeky Meyna 13 října. Wčere-
jšího dne přišlo 22 Mohučských wo-
gáků do Mohuče nazpátek, genž onehdy
v Speyru od Francouzů zagati a do
Sstrasburku odvedeni byli. Tito lidé
na přímluvu městské Rady Pana Dorffe,
kterýž předtím byl Professorem filozo-
fie w Mohuči, w Sstrasburku na swo-
bodu přišli. Mohučej zagati w swých
listech nemohau dosti wychwáliti, gať
s nimi Francouzové welmi dobře za-
cházegj, a wssemi potřebnostmi ge za-
opatungj.

3 Brnslu 10 října. Gegj Milost
Cysarowna Ruská Francouzským Prynz-
cům Králowým bratřím dwakráte sto
tisíc rublů wykázala. Podle listu, genž
z Werdýnu přišel dne 7 toho Král
Pruský byl tam očekáwan, a protož
bylo zde poručeno, aby se wssični cyzý
lidé, genžby w Werdýnu nic ku práci
neměli, pryč odtud vybrali. Wče-

reysšího dne dvě dywizy Wircpurště
pěchoty s třmi děly do Monsu odtáhly,
naproti tomu zase sem Kompanye od
regimentu Wirset přitáhla. Wče-
reysšího dne obdrželi sme list z Werdý-
nu, kterýž nám dáwa zpráwu, že Brunz-
swický Wywoda strže newstálé destře,
a že strže to sylnice do gruntu zkaženy
byly, gakož také strže nedostatek po-
trawy a pice, kteráž se tak snadně k
sgednoceným armádám dowážeti ne-
mohla, přinucen byl blíž k založeným
magacynům, totiž k Werdýnu, Dunu
a Sedánu nazpátek caufnauti.

3 Mohuče 14 října. Wčera ráno
w 1 hodinu několik set Esterházkých
busarů sem přigelo, a dne 1 toho cysar-
ské král. pěchoty sem očekáwáme.

3 Lucemburku 8 října. Dne 1 toho
přitáhl zástup Francouzů na statek tak
řečený Blankampáně, kterýž Ormalstě-
mu Prelátowi přináležj. Francouzové
zde wssěcken nábytek y dobytek pobrali.

3 Florency 5 října. Listowé z Tur-
ryna oznamugj, že Francouzové do
Sasoysta wpadli s zoti tisícey ozbro-
geného lidu, a hlawního města toho
knížetstwj řečeného Ssambery se zmocni-
li. Wúdee Francouzů gest Pan Monz-
tefský. Městská rada měla předce gest
ste tak mnoho času, že wssěcky aurady
y archywy retowati mohla. Wogsto
Sardynské, genž zde pro ochranu stálo,
hned do Piemontu cauflo. Mnozy
wyprawugj, že Francouzové s Sar-
dynským bitwou swedli; poněwadž ale
listowé tímto tyhodnem nepřišli, pro-
tož o této příhodě gistotně zpráwy ne-
máme. Nly zde w Turynu gestře gsine
před Francouzý bezpečni, poněwadž ney-
prwé

prvé mnoho pevnosti dobyti museli, než se až k nám dostati mohli.

3. Věnu 5. října. Mimo násse na danj také y my w válku zapleteni jsme. Co se k ně bránění vlasti nášj, jsme k tomu dobře přichystáni, wšak obáváme se, gať konec tato válka wezme. Sardynské wogsto shromáždilo se po hranicích; Francouzové wypadli, a Sardynští ani rány nedawše, nazpátek do Piemontu caufli. Neprátele den po dni w Safoysku více a více se rozmnožugi a rozširugi, až pak před 14ti dny do Baruje hodinu cesty od Věnu přitáhli, a tam strom swobody postavili. Celau noc zde tancowali a hodowali. Obywatele toho místa mají weliké potěšení, a pokládaji se za šťastné, že Francouzské massle nosyti mohli. Nedaleko odtud w Werugu Francouzové 2 tisíce mužů wybili sobě polní ležení, a od té chvíle vždy gich více přibýwa, a protož se každé chvíle obáváme, aby na nás newypadli. K bitvě jsme přichotoweni, Sweycarové gsau w našem městě, brány zawřiny a stance všudy nabitými kusy osazeni. Wčerýšjho dne odesel od nás Francouzský Dösel, a nám wypořádění wálky po sobě zanechal.

3. Manhaymu 12. října. Francouzská armáda pod zpráwau Generála Kustýna skutečně na den 10. toho Speyr opustila, wšak ale neodtáhla do Landawy, gať s ně toho mjnění byli, než gessně srogj w Speyrském fragi, a syc v Esyngu, Edeshaymu a Walchaymu, kdež sobě polní ležení wybila. Daň, krerěz Francouzové w Speyru požádali, wynášji welikau summu, nebo sama

Kanownická kapitola musyla složit 75 tisíců, biskupstw 150 tisíců, a ostatní klášterové 30 tisíců zlatých. We Wormsu vložili daň, samému biskupstw čtyřikrát sto tisíc liwer, Kanownické kapitole dwaťrát sto tisíc liwer, klášteru gepriffet Münsterké Panny Marye čtyřikrát sto tisíc liwer, wšak tomuto klášteru welice plewili, a ostatním klášterům 30 tisíc liwer. Město mělo složiti šestkrát sto tisíc liwer, wšak Francouzové polowic mu odpustili, a druhau polowicy sám magistrát složiti musyl.

Prvé než Francouzové Speyr opustili, wšecky lodj, a což tomu gest podobného, na řece Reyně roztraukli, a pustili rozbité lodj po řece dolů. Geden díl z těchto lodj dnes w noci wrázyl zde w Manhaymu do mostu, a něz gaku škodu mu učinil. Aby se tedy větší škoda nestala, uznali za dobré celý most strhnauti, a zatím w ginau stranu geg postaviti.

Geden díl Esterházké armády skutečně stahuge se dolů k řece Reynu. Dne 8. přitáhlo 1,500 mužů od Vheršého Dulaýského regimentu, a 600 mužů od Cýsarowych dragonů s 4mi děly do Rastattu, kdež dne 9ho ostatel Dulaýských a Sředrowský regiment očekawali. Dne 4. toho hrabě Wallis s třemi tisíci v Sárburku nedaleko Trewiru se položil. Kníže Hohenlohe s osmi tisíci muži přes Mercyk táhne k Mohuči, a 4 tisíce mužů od geho armády do Trewiru přigdau.

Gať někteří weřegni listové nás ubezpečugi, w Francouzském městě Werdynu bude shromáždění Panů Geden